

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 15. september 2008

Offentligt referat fra Europaudvalgets møde 20/8-09

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 20. august 2009.

Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra behandlingen af alle åbne punkter på Europaudvalgets dagsorden. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra behandlingen af de lukkede og åbne punkter på dagsordenen. Såfremt der ingen lukkede punkter er på dagsordenen er det offentlige og det fortrolige referat identiske. Det fortrolige referat udsendes alene til partiernes EU-ordførere.

Det bemærkes, at det offentlige referat er et redigeret referat af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af Europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget.

Med venlig hilsen

Rebecca Wolffberg
Europaudvalgets Sekretariat

REFERAT
AF 48. EUROPAUDVALGSMØDE

Mødedato: Torsdag den 20. august 2009

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær. 2-133

Dagsorden

Del **Slettet:** 15. september 2009

- L 1. Valg af ny formand for Europaudvalget

- 2. Samråd med finansministeren og klima- og energiministeren vedrørende samrådsspørgsmål Y om status på forhandlingerne om finansiering inden for en global klimaaf tale
Besvarelse ved finansministeren og klima- og energiministeren
EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål Y (vedlagt)

- L 3. Drøftelse af Folketingets fortsatte støtte til medfinansieringen af det permanente medlem af COSAC-sekretariatet
EUU alm. del (08) – bilag 515 (henvendelse fra det svenske formandskab vedr. finansiering af det permanente medlem af COSAC-sekretariatet)
EU-note (08) - E 63 (notat af 12/8-09 om forlængelse af finansieringsordningen for COSAC-sekretariatet)

- L 4. Eventuelt

Andre arrangementer for Europaudvalgets medlemmer i uge 34:

Onsdag 19/8-fredag 21/8: AWEPA's EU-formandskabsseminar om Afrika, Stockholm

Andre arrangementer for Europaudvalgets medlemmer i uge 35:

Tirsdag 25/8 kl. 9.30-10.30: Møde med kommissæren for forbrugerbeskyttelse

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg

FO =Forhandlingsoplæg

FL =Forventet lukket behandling

L =Lukket behandling

REFERAT

AF 48. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Torsdag den 20. august 2009

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Michael Aastrup Jensen (V), Erling Bonnesen (V), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Anne-Marie Meldgaard (S), Kim Mortensen (S), Benny Engelbrecht (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Hanne Agersnap (SF), Lone Dybkjær (RV), Bjarne Laustsen (S).

Desuden deltog: Finansminister Claus Hjort Frederiksen og klima- og energiminister Connie Hedegaard.

L Punkt 1. Valg af ny formand for Europaudvalget

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

48. Europaudvalgsmøde 20/8-09

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 2. Samråd med finansministeren og klima- og energiministerens vedrørende samrådsspørgsmål Y om status på forhandlingerne om finansiering inden for en global klimaaftale

EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål Y

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

” Ministrene bedes redegøre for status på forhandlingerne om finansiering inden for en global klimaaftale. Endvidere bedes ministrene redegøre for regeringens position i forhandlingerne, herunder især hvorvidt regeringen fortsat har til hensigt at arbejde for vedtagelsen af et ambitiøst niveau af finansiering, der inkluderer tilførslen af nye og additionelle midler.”

Formanden bød finansministeren og klima- og energiministeren velkommen til samrådet og gjorde opmærksom på, at det var et samråd, Europaudvalget havde stillet. Formanden spurgte, om Anne Grete Holmsgaard ville motivere spørgsmålet.

Anne Grete Holmsgaard: Det er jo en sag, vi har drøftet rigtigt mange gange. Forud for topmødet i marts i år lovede den tidligere statsminister, at nu ville der i hvert fald ske noget med finansieringen på topmøde i juni. Det gjorde der så ikke ud over, at der kom nogle udtalelser om, hvilke principper man lagde til grund, og så kom der en embedsmandsrapport, som Per Callesen har været en drivende kraft i at udforme.

Nu er vi jo meget kort oppe under topmødet, og alle ved, at finansieringen er fuldstændigt afgørende for at få et ordentligt resultat, men også, at finansieringen er additional, altså at den lægges oveni og ikke blandes sammen med de penge, der flyder over grænserne i CO2-kvotemarkederne eller carbon-markedet.

Derfor er det, vi gerne vil have en redegørelse for fra begge ministre, selvfølgelig: Hvad gør Danmark for, at der sker noget? Hvornår sker der noget? Og hvad er det for beløbsstørrelser, vi snakker om? Er det de beløbsstørrelser, der er omtalt i Per Helleseens rapport? Og også en redegørelse omkring institutionerne, hvor mange af os lagde rigtigt meget vægt på, at man bruger de institutioner, der er under FN og ikke bruger alle mulige andre institutioner.

Jeg vil nøjes med dette her i første omgang.

Klima- og energiministerens: Tak formand. Egentlig kunne man jo svare meget kort. Når spørgsmålet er, om vi fortsat har til hensigt at arbejde for vedtagelsen af et ambitiøst niveau af finansiering, kunne man jo ganske kort svare ja. Det arbejder vi jo allerede meget ihærdigt for på alle leder og kanter. I mange ministerier er der lagt mange gode kræfter i det. Men det bliver nok et lidt længere svar.

Jeg vil lægge ud med nogle overordnede bemærkninger om, hvor vi står, hvordan forhandlingerne om finansieringen går, og så vil finansministeren følge op i forhold til finansministeriernes engagement med at skaffe ny og additional finansiering, som alle parter blev enige om ved COP13 i Bali.

Jeg må så også indledningsvis sige, at i et åbent samråd er der jo altså i sagens natur grænser for, hvor meget jeg kan sidde og fortælle detaljeret om de forskellige forhandlingspositioner. Sådan vil det altid være, men ikke mindst, når man er COP-vært, er der en eller anden begrænsning ved, at dette møde er åbent.

Men vi arbejder selvfølgelig fortsat for at få en aftale i hus, som kan leve op til den udfordring, videnskaben har stillet os overfor, og det gælder selvfølgelig også i forhold til finansiering, for – som Anne Grete Holmsgaard sagde – finansiering er fuldstændigt afgørende for at få en aftale i København. Det er det ikke mindst for udviklingslandene. Deres store interesse i overhovedet at gå med her er jo: Hvad sker der på finansieringssiden?

Udgangspunktet er at udviklingslandenes indsats for at reducere udledningerne og deres behov for tilpasning til klimaforandringerne skal bakkes op af den nødvendige støtte i form af ny og additional finansiering og teknologi, der primært skal komme fra industrilandene.

Danmark lægger selvfølgelig fortsat vægt på et højt ambitionsniveau for industrilandenes bidrag til finansiering, og vi lægger også megen vægt på, at finansieringen kan klares ved hjælp af en kombination af kilder. Jeg tror ikke, at der er nogen, der har interesseret sig grundlæggende for dette her, der vil være i tvivl om, at der er ikke én kilde, der kan løse alle problemerne. Vi skal have en kombination af mange forskellige kilder, og man kan i virkeligheden også sige, at den helt store udfordring op til København og i København bliver at få skabt den finansielle arkitektur, der er så robust, at den i årene fremover kan levere stadigt større beløb, som der er behov for.

Nu er vores forhandlere jo lige vendt hjem fra en uges forhandlinger i Bonn, og jeg kan sige, at der er både gode og mindre gode nyheder.

På indholdssiden er de forslag, der stadig er i spil, generering af finansiering fra auktionering af CO₂-kvoter, det såkaldt mexicanske forslag om en ny grøn fond, finansieret af pålignede bidrag, og så er det bidrag fra brændstof til skibs- og luftfarts bunker fuels. Det er de tre-fire elementer, der lige nu fylder mest.

I forhold til bidrag fra international skibsfart arbejder Danmark, som det vil være Europaudvalget bekendt, primært gennem den internationale søfartsorganisation IMO, som i juli havde møde i sin miljøkomité. Forslaget fra Danmark om at betale et bidrag ved køb af brændstof til skibe og lade provenuet finansiere klimatiltag i udviklingslande fik støtte fra en række lande – både i- og ulande. Der var simpelt hen en anderledes positiv stemning omkring den tankegang, end der har været før. Dermed være ikke sagt, at den ligger lige på den flade, der er stadig væk lang vej igen. Men i takt med, at vi kommer nærmere snorene, begynder nogle af de lande, der normalt ikke kunne lide den, alligevel at sige, at der måske er en kilde dér, der kunne være lidt interessant, fordi den kunne generere penge på et vedvarende niveau, uden at landene skal ud og pledge.

Samtidig arbejder vi så også for at få den interesse, der er udtrykt i IMO, ført ind i UNFCCC-sporet, så den også kan være et element i en sådan samlet finansieringsaftale.

Der er nogle, der vil sige: Ja, men er det ikke rigtigt uretfærdigt, for så skal alle jo bidrage, når der er skibe, der skal fylde brændstof på, altså også ulande osv. Men det problem kan jo f.eks. løses ved, at man siger, at provenuet fra sådan en ting kun går tilbage igen til ulande. Så det burde sådan set ikke være totalt umuligt at forstå, at det kan være rimeligt nok at alle bidrager, men at pengene så går tilbage til nogle udvalgte.

G77 og industrilandene ligger stadig ret langt fra hinanden i forhold til governance-spørgsmålet. G77 og Kina har jo foreslået én ny og sammenhængende finansieringsmekanisme under UNFCCC, hvor industrilandene har lagt vægt på eksisterende institutioner.

Den diskussion er stadig væk meget voldsom, kan man sige. Det, jeg hører fra Bonn, er, at de to fronter er ved at blive blødt en anelse op. Nu begynder G77 også at tale om, at institutioner uden for UNFCC kan spille en understøttende rolle for klimaindsatsen. Men G77 markerer stadig det kendte synspunkt, at det, der for alvor tæller, er nye og effektive institutioner under UNFCCC.

Industrilandene viser også en flig af mere åbenhed over for nye institutioner, hvor det kan bidrage til en effektiv klimaindsats, blandt andet i kraft af interessen for det mexicanske forslag. Det mexicanske forslag er jo dette her om at skabe en ny grøn fond. I MEF-erklæringen fra juli måned tilsluttede MEF-landene sig faktisk en tekst, hvor den grønne fond bliver nævnt meget, meget tydeligt. Der står i den: "We agreed to further consider proposals for the establishment of international funding arrangements, including the proposal by Mexico for a Green Fund."

Så det er sådan set en ret klar tilkendegivelse. Det, der jo er ideen dér, er, at alle kommer til at bidrage. Man kommer til at bidrage med noget forskelligt, man definerer nogle forskellige parametre, som landene så skal bidrage i forhold til.

Også når det kommer til registrering og finansiering af udviklingslandenes reduktionsindsatser – det, der i FN-lingo hedder NAMA'erne – er det klart, at der er brug for et institutionelt set-up under UNFCCC. En ny grøn fond vil måske kunne bruges til at gøre det muligt for udviklingslandene at tilbyde reduktionsindsatser på kort sigt.

Jeg kan sige, at i sommer i Grønland under den uformelle Grønlandsdialog diskuterede vi bl.a. dette her med NAMA'er. Og det er jo givet, at hvis man skal lave strategier - reduktionsstrategier og sådan noget – i udviklingslandene, vil man sige: Ja, men det skal vi have noget økonomisk hjælp til. Men det er jo også klart, at i-landene ikke er særligt parate til at sige: Ja, men vi giver hjælp, uanset om vi ved, at vi får noget additionelt ud af at give pengene til det. Man skal jo ligesom have sikkerhed for, at det så også gør en forskel, hvis man begynder at putte penge ind i det.

Danmark arbejder for, at vi sikrer finansiering både nu og her gennem frivillige bidrag, på mellemlangtsigt gennem blandt andet genopfyldningsforhandlingerne i GEF, og på længere sigt – altså næste forpligtelsesperiode – at vi har en ny finansiel arkitektur baseret på blandt andet de nye kilder, som jeg lige har nævnt.

I øvrigt kører der jo en række processer. Jeg har nævnt MEF, der er også G20-mødet, som forsøger at levere input til UNFCCC-forhandlingerne særligt i forhold til finansiering og teknologi. Særligt er der forventninger til, at parterne til G20-mødet i Pittsburgh i slutningen af september leverer nogle input. Vi syntes selvfølgelig, det er rigtigt vigtigt, at verdenssamfundet rykker på klimafinansiering. Det gælder det, jeg nu har sagt omkring arkitektur, men jeg må sige, at det jo også ville være et meget vigtigt signal, hvis G20 kunne komme op med noget up-front finansiering, så man her og nu viste ulandene, at man ved godt, at der skal penge på bordet.

I forhold til at sætte tal på, hvor mange penge der så skal på bordet, er jeg nødt til at sige, at det afhænger jo bl.a. også af, hvordan en aftale i København kommer til at se ud. Vi kender alle sammen UNFCCC's estimater – ca. 100 mia \$ årligt til reduktioner i ulandene, og et spænd på mellem 28 og 67 mia. \$ til tilpasning årligt til 2030. Jeg har også tidligere orienteret om blandt andet McKinseys beregninger af udgifterne til klimainsatsen i udviklingslandene, hvor de taler om 55- 80 mia \$ årligt fra 2010.

Jeg kan sige, at der i Grønland var en vis tilslutning til, at man begynder at skelne lidt mere mellem finansiering til henholdsvis reduktioner og til tilpasning. Man begynder at sige, at det kan være så forskellige ting, at det også kan være, at kilderne til de respektive typer finansiering skal være forskellige.

I øvrigt var der også her - det kan man læse i konklusionerne – ved at være en lidt større forståelse for, at man, f.eks. når det gælder finansiering til tilpasning, nok skal til at interessere sig for de mindst udviklede lande, de mest sårbare lande, at man altså må gå ind og skelne lidt mellem, hvad det giver i forhold til dem.

Men jeg kan afslutningsvis sige så meget, at der jo ikke alene er brug for at skabe en kombination af kilder, fonde osv., som kan levere på længere sigt, der er også brug for, som jeg lige sagde, dette her med up-front finansiering her og nu.

Jeg synes bare, det er rigtigt svært, at sige, at det er lige præcis det dér beløb, man skal gå efter. Vi går efter en ambitiøs aftale og dermed også efter ambitiøse mekanismer, der kan levere pengene i fremtiden.

Inden jeg giver ordet videre til finansministeren, vil jeg sige, at hvis vi sammenligner med for et halvt eller et helt år siden, så er der trods alt sket er ret stor bevægelse her, blandt andet med, at finansministre og finansministerier verden over er kommet ind i denne her proces, og den er kommet højt op på dagsordenen, og erkendelsen er der vel også, at uden penge er det svært at se, at der kan komme en aftale. Derfor er der også denne her interesse for at finde ud af: Hvordan får vi så skabt reelle nye penge?

Det var det overordnede om det politiske, og så vil finansministeren sige noget mere detaljeret om de konkrete ting.

Finansministeren: Jeg skal ikke gentage, hvad klima- og energiministeren allerede har sagt, men blot komme med nogle supplerende betragtninger om en klimafinansieringsmekanisme set fra min stol.

Indledningsvis vil jeg dog også bare for god ordnes skyld bekræfte, at regeringen arbejder for at opnå en klimaaftale, der på alle måder er så effektiv, så virkningsfuld og så ambitiøs som muligt på COP 15-mødet her til december.

Etableringen af finansieringsmekanismer er kun én del, men selvfølgelig en meget væsentlig del af en klimaaftale – og der udestår nogle meget komplicerede forhandlinger og tekniske afklaringer, førend der vil kunne opnås enighed.

Dette vedrører blandt andet finansieringskilder, størrelsen på og fordelingen af den samlede finansiering, hvordan vi sikrer os, at vi får tilstrækkeligt for pengene i form af CO2-reduktioner, og dermed sikrer den miljømæssige integritet, samt spørgsmålet om byrdefordeling. Hertil kommer spørgsmålet om tilvejebringelsen af finansiering af tilpasningsaktiviteter i de fattigste udviklingslande.

Alle disse emner er svære, men mine supplerende betragtninger vil især vedrøre byrdefordelingen, og hvordan vi sikrer, at vi får noget for pengene, da det er dette, som EU's finansministre især har beskæftiget sig med i foråret.

For det første byrdefordeling. Her står vi på globalt plan foran nogle svære forhandlinger, som meget gerne skal kunne konkluderes med enighed om nogle byrdefordelingsprincipper, der kan medvirke til at sikre en tilstrækkelig, en forudsigelig og en vedvarende finansiering.

EU har i de globale forhandlinger meldt sig klar til at påtage sig sin fair andel af byrden. EU har derudover spillet ud med – på linje med det såkaldt mexicanske forslag – at en global fordelingsnøgle bør basere sig på betalingsevne – bestemt som en andel af BNP pr. indbygger – og på ansvar bestemt som udledninger pr. indbygger. I Økofin-konklusionerne fremhæves også international skibs- og luftfart som områder, der kan bidrage til at tilvejebringe finansiering. EU's udspil er dermed helt på linje med hjørnesteenene i det danske arbejde for at sikre tilstrækkelig, vedvarende og forudsigelig finansiering.

Det er imidlertid vigtigt at holde sig for øje, at der også stadig udestår nogle politisk meget komplicerede interne byrdefordelingsdiskussioner i EU, og at nogle lande vil kræve, at EU's interne byrdefordeling besluttet separat.

De globale forhandlinger er bestemt ikke mindre komplicerede. Her forventer vi, at mellemindkomstlande er villige til at medfinansiere, uagtet at nogle af disse lande af historiske årsager er kategoriseret som ulande. Det ville jo blandt andet også være godt for medejerskabet til hele systemet.

For det andet vil villighed til at bidrage med penge hænge meget nøje sammen med sikkerheden for effektive og mærkbare reduktioner i modtagerlandene. Vi har jo i dag slet ikke et system, der kan håndtere finansiering og reduktionsindsats på globalt plan og i en skala, der kan give den klimaeffekt, vi gerne vil have.

Det arbejde, der har været gennemført i Økofin-regi, har især søgt at opnå en højere grad af fælles forståelse omkring disse forhold. Tilsvarende er vi i tæt samarbejde med resten af verden om at bygge disse systemer op.

Kim Mortensen takkede for orienteringen og gjorde opmærksom på, at Europaudvalget havde diskuteret spørgsmålet i et par omgange både med den klima- og

energiminister, der var til stede, med finansministeren og med hele to statsministre. Hver gang havde diskussionerne primært drejet sig om finansieringen, og om Danmark på den ene side og om EU på den anden side stod ved de aftaler, man havde.

Man havde allerede en gang tilsluttet sig, at det ikke var eksisterende ulandsmidler, men nye additionelle midler, der skulle bruges til finansieringen, sagde Kim Mortensen og tilføjede, at Europaudvalget – så vidt han kunne huske - af begge statsministre havde fået at vide, at Danmark stadig står ved det, man havde aftalt, at EU står ved det, men at grunden til, at det ikke længere står i konklusionerne fra EU, udelukkende skyldes forhandlingstaktiske hensyn, og at det var derfor, Danmark hidtil ikke havde været mere offensiv omkring det.

På den baggrund var Kim Mortensens ene spørgsmål, om det stadig væk, når vi var så langt fremme, som vi nu var, var af taktiske hensyn, at den danske regering ikke var mere præcis i udmeldingerne i forhold til det danske bidrag, at det er nye penge og eksempelvis ikke er eksisterende ulandsmidler.

Kim Mortensen sagde, at han kunne forstå, at der mellem regeringen og DF kørte en diskussion i forbindelse med Finansloven, om der skal flere eller færre eller de samme ulandsmidler til, og at han gerne ville vide, om det stadig er en strategi for regeringen, at det ikke er de eksisterende ulandsmidler, der skal være med til at finansiere dette her.

Kim Mortensen havde bemærket, at der var blevet nævnt en række beløb, og at der cirkulerede mange beløb på, hvad dette her i givet fald skal koste, hvad der skal til af penge. Han havde forstået begge ministre på den måde, at regeringen ikke var indstillet på at lægge sig fast på et beløb til den danske indsats. Det havde ikke affholdt England og Holland fra eksempelvis at sætte beløb på deres indsats, og hans spørgsmål var derfor, om det ikke var ved at være tiden, hvor også den danske regering fik nævnt beløbsstørrelsen for den danske indsats.

Kim Mortensen tilføjede, at han vidste, at der havde været beregninger, der viste, at beløbet for Danmarks vedkommende ville være på omkring 1.000 kr. pr. indbygger. Og han mente, at det måske ville være godt af hensyn til debatten herhjemme, at den danske regering meldte sig på banen, ligesom England og Holland havde gjort, og sagde, at det kom til at koste penge, og at vi også var indstillede på at give opbakning til, at det var et anseligt beløb, der skulle til.

Det sidste spørgsmål, Kim Mortensen havde, vedrørte det, klima- og energiministeren havde nævnt omkring institutionerne, altså hvem der skal forvalte indsatsen. Den danske regering havde en gang lagt loddet i vægtskålen, når det handlede om Verdensbanken, sagde Kim Mortensen og tilføjede, at en af diskussionerne jo gik på, om den fortsat skal administreres af verdensbanken, eller der skal nye institutioner til.

Derfor ville han gerne høre, om ministrene lidt mere præcist kunne melde ud, og at den danske regering offensivt ville gå ud og støtte, at der blev tale om nogle nye institutioner eller om man støttede det mexicanske forslag om en grøn fond, at regeringen altså ikke bare ville lægge loddet i vægtskålen for Verdensbanken. Kim Mortensen mente, at man på forhånd kunne sige, at der fra en lang række

lande, herunder de ulande, der skal modtage hjælpen, ville være stor usikkerhed forbundet med, at det alene blev en opgave for Verdensbanken.

Bjarne Laustsen sagde, at han troede, der var stort behov for at der blev skabt nogle penge til dette projekt, hvis det skulle lykkes, fordi landene økonomisk set var meget forskelligt stillede og ikke havde den samme interesse i at deltage i det.

Bjarne Laustsen mente, at man skulle søge at få mest muligt klima og miljø for pengene. Han nævnte konstruktionen med, at man bare kunne betale sig fra sine forpligtelser ved at købe kvoter i udlandet, og sagde, at det selvfølgelig var en løsning for de pågældende lande til at få nogle penge. Han nævnte også muligheden at lægge afgift på fuel til fly og andre ting, så man kunne få nogle penge i den fælles kasse, og han ville gerne vide, om regeringen troede, at man skulle gøre det, eller at man skulle tage nogle initiativer, der gjorde, at folk faktisk investerede i noget, der gavnede vores miljø og vores klima.

Bjarne Laustsen gjorde i den forbindelse opmærksom på vores egen situation herhjemme, hvor der var lagt 1,5 mia. kr. i en boligforbedringspakke, men ikke stillet nogen synderlige krav til forbedringer i forhold til vores byggeri.

Bjarne Laustsen spurgte, hvordan regeringen troede, at man mest effektivt kunne samle de nødvendige penge sammen og samtidig få mest muligt miljø og klima for pengene?

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun havde lavet en top-5, som ministrene så kunne sige, at de var enige i, eller at de ville modarbejde.

Det første punkt vedrørte additionaliteten, altså at det skal være penge oveni, som der allerede var spurgt til.

Det andet var, om de to ministre var enige i, at dette her var penge, som penge fra Carbon-markedet, CO2-markedet, ikke skulle rodes ind i. Altså at der var tale om penge uden for det marked.

Det tredje handlede om det, ministrene havde sagt om kombinationen af kilder. Anne Grete Holmsgaard erklærede sig enig i, at der også skulle være en kombination af kilder, og gjorde opmærksom på, at hollænderne havde peget på, at man også kunne bruge penge direkte fra EU-budgettet. Var ministrene enige i det, og ville de arbejde for det, spurgte hun.

Det fjerde handlede om sikkerheden for, at de penge, man lovede, rent faktisk kom, sagde Anne Grete Holmsgaard og tilføjede, at det norske forslag, som i virkeligheden enkelt sagt var en afgift på kvotehandel, skabte en sikkerhed for det, mens det mexicanske forslag ikke skabte den samme sikkerhed. Derfor spurgte hun, om ministrene arbejdede for sanktioner over for de lande, der ikke slap pengene, og hvad var det for sanktioner, de arbejdede for.

På baggrund af, at klima- og energiministeren havde sagt, at organisationen af dette her skulle være under FN, UNFCCC, spurgte Anne Grete Holmsgaard, om det helt klart var linjen, at det var her, pengene skulle være, at man ville skabe en finansieringsmekanisme, som var gennemskuelig, under FN, eller om der i virkeligheden var en dobbelt dagsorden, hvor man også gik efter penge til Verdens-

banken. Anne Grete Holmsgaard tilføjede, at hun her ikke snakkede om de 60 mio. kr., der allerede fra Danmark var lagt i CIF'en.

I forlængelse af det, klima- og energiministeren havde sagt om up-front og G20-mødet i september i Pittsburgh, spurgte Anne Grete Holmsgaard, hvad Danmark gjorde for at påvirke den proces - nu var vi ikke direkte et G20-medlem, men vi var dog med - for at der rent faktisk kunne komme nogle penge up-front? Prøvede Danmark at påvirke processen ved selv at komme ud med nogle midler, eller ved at gå sammen med andre, eller ved at formidle, at der rent faktisk var nogle, der lagde penge på bordet, spurgte Anne Grete Holmsgaard. På det tidspunkt var vi altså to måneder fra, at det hele startede, og så ville vi virkelig være i tidsnød, tilføjede hun.

Lone Dybkjær havde bemærket, at klima- og energiministeren havde sagt, at man var i hvert fald nået længere, end man havde været før. Det ville jo da også være katastrofalt, hvis man ikke var det, sagde Lone Dybkjær, men det, der var kernen i det, var selvfølgelig, om man var nået langt nok. Derfor spurgte hun, hvad klima- og energiministerens forventninger var, hvor nervøs klimaministeren var.

Lone Dybkjær havde også bemærket, at klima- og energiministeren havde indledt med at sige, at det var begrænset, hvad hun kunne sige, når dette var et åbent samråd. Men hvor meget ville Europaudvalget få ud af at have et lukket samråd om det, spurgte hun. Nu svirrede der fantastisk mange oplysninger rundt alligevel, for så tætte var administrationerne eller politikerne eller ministrene jo heller ikke i de andre lande. Men det, Lone Dybkjær fandt relevant var, at hvis Europaudvalget sad i et åbent samråd, hvor de i realiteten ikke fik noget at vide, så syntes hun, at de umiddelbart måtte indkalde til et lukket samråd. Derfor ville hun gerne have en antydning af, hvor meget mere, de ville få at vide, hvis de brugte deres tid på at arrangere et lukket samråd. De vidste jo, hvor lang tid det havde taget at få det indeværende samråd arrangeret. Hun vidste ikke, om de umiddelbart kunne få lukket det, men det ville selvfølgelig være en vej, og det måtte de give et bud på, tilføjede hun.

Lone Dybkjær spurgte finansministeren, hvad der efter hans opfattelse var det ideelle med henblik på finansiering, hvad det ideelle mål var generelt og for Danmarks vedkommende. De vidste jo, at der var vise budgetmæssige problemer i Danmark. Derfor syntes hun, at det ville være meget rart at finde ud af, hvad finansministeren reelt mente ville være den ideelle løsning.

Hanne Agersnap sagde, at hun ville gøre det kort, da både Kim Mortensen og Anne Grete Holmsgaard havde spurgt til det, hun gerne ville have uddybet. Det var, via hvilke organisationer, finansieringen skulle foregå. Der var FN-sporet med UNFCCC, og så havde klima- og energiministeren sagt noget om, at der under nogle forhandlinger havde været lidt åbenhed for, at andre eksisterende organisationer kunne bruges. Hanne Agersnap sagde, at hun forestillede sig, at det var noget med Verdensbanken, som Europaudvalget tidligere havde diskuteret. Derfor ville hun gerne høre helt præcist, hvad regeringens linje var. Hun ville ikke lægge skjul på, at hun syntes, at det måtte ske via FN-sporet gennem UNFCCC,

hvor forhandlingerne også kørte, og hvor det ikke var pengemagten, der bestemte. I Verdensbanken var det jo indskyderne, der bestemte, hvordan midlerne skulle bruges. I UNFCCC kunne det ske ved forhandlinger, eller der kunne på mere demokratisk vis træffes beslutninger om, hvordan pengene skulle bruges. Derfor ville hun gerne høre helt klart, hvordan regeringens holdning var til det.

Klima- og energiministeren svarede ja til Kim Mortensens spørgsmål, om Danmark og EU stod ved de aftaler, de havde. Danmark gjorde faktisk overordentligt meget også for at presse på for, at EU kan få formuleret sin finansieringsposition. Vi var på alle leder og kanter meget, meget aktive. Vi pressede selvfølgelig også på det svenske formandskab osv. Alle vidste – også her i rummet – hvor svært det var, hvilke barrierer der var, men det var givet, at for EU's ledende rolle her var det ret centralt, at man rykkede, og ja, selvfølgelig stod man ved de aftaler, man var indgået i.

Klima- og energiministeren var grundlæggende uenig i postulatet om, at Danmark ikke er i offensiven. Klima- og energiministeren mente, at der skulle mere til at bringe den fornødne psykologiske fremdrift i forhandlingerne, end at Danmark kom med et bidrag på et givent antal millioner som man lagde på bordet i forhandlingerne. Det ville være spild af penge, og ville ikke flytte noget.

Det regeringen kunne gøre - hvilket man også gjorde - var, at presse på på de indre linier om hvordan og hvorledes vi synes, at EU må komme i front. Vi var jo med i Major Economies Forum, hvilket ikke var nogen naturlig ting, sagde klima- og energiministeren, og dette var jo netop noget af det der skulle drøftes. I Major Economies Forum havde Danmark jo direkte acces til at kunne snakke med nogle af de større økonomier.

Klima- og energiministeren gjorde opmærksom på, at hun også havde nævnt det med G20 og Pittsburgh, der jo altså heller ikke lige er et naturligt forum for Danmark, men vi er alligevel sådan indirekte med og har også dér en kvalificeret dansk repræsentant, en af dem i EU, der overhovedet ved mest om dette her, siddende med omkring bordet. Så der er altså mange måder, vi kan prøve at præge dette her på, og det gør vi.

Omkring udviklingsbistand og sådan noget herhjemme sagde klima- og energiministeren, at vi for det første har skabt en klimapulje, der kostede 100 mio. kr. om året, 200 mio. kr. og nu bliver det 300 mio. kr., 400 mio. kr. 500 mio. kr. Det er meldt fuldstændigt klart ud, og derudover er der jo også i dag meldt ud, at ulandsbistanden i Danmark vokser på trods af et faldende BMI osv. Så vi har ingen diskussion om, om Danmark kan komme op med additionelle midler. Det er sådan set bare den mindste brik i spillet, hvad vi kan, og derfor er det altså nogle lidt andre, der skal rykke.

Omkring EU sagde klima- og energiministeren, at EU meget klart i forskellige dokumenter og erklæringer fra DER osv. har anerkendt behovet for, at der skal noget up-scale finansiering. Det står fuldstændigt klart, og i det seneste dokument, der referer tilbage til tidligere dokumenter, står det også helt klart.

På spørgsmålet om, hvad klima- og energiministeren sagde til det med nye institutioner, svarede hun, at hun i sit oplæg havde sagt, at vores forhandlers oplevelse i Bonn i sidste uge, var, at de to fronter, den ene, der siger, at det skal være i eksisterende institutioner, og den anden, der siger, at det hele skal ligge inden for FN-sporet, er ved at blive blødt lidt op, sådan at også G77 kan se, at man måske godt kunne bruge nogle af de eksisterende institutioner udenfor. Positionerne er altså ved at være lidt mere imødekommende.

Klima- og energiministeren sagde, at hvis hun nu skulle sige det meget firkantet, ville hun sige, at for hende er det sådan set ikke så interessant, hvad det er for en institution, eller hvilke institutioner det er. Når det er mange forskellige typer klimaer, det drejer sig om, kan det jo også sagtens være forskellige måder de skal administreres på, men at det afgørende er, om der kommer de penge frem til modtagerne i den sidste ende, så de kan gøre det, de skal, så de kan levere både de reduktioner og de tilpasningsaktiviteter, som verden har brug for. Det er det, der er det centrale, og så er det vel også lidt vores opgave dér at sørge for at have en position, hvor vi kan prøve at samle i øvrigt ret modsatrettede synspunkter. At skabe nye institutioner er jo heller ikke et kæmpe formål i sig selv, det handler bare om, hvad der er den bedste måde at administrere de penge på, der kommer på bordet, og de ordninger, man til sidst kan enes om, tilføjede hun.

På Bjarne Laustsens spørgsmål, om det bare var en skat, og det alt sammen så ville køre videre, som det altid havde gjort, eller om der også kom nogle incitamenter til, at det rent faktisk ledte frem til teknologiforbedringer f.eks. for fly og skibe, svarede klima- og energiministeren, at EU nu har inkluderet eksempelvis fly og stiller krav til fly, og at Danmark jo også prøvede på at få inkluderet det i en kommende aftale i EU ud fra, at det jo ikke er særligt logisk, at de mest globale transportformer, vi har, faktisk ikke er inkluderet i det nuværende Kyoto-regime. Så det prøvede vi i EU at gøre opmærksom på.

Men man skal nu ikke tage fejl af, at det at sætte en brandstofgift også i sig selv har et teknologiforbedrende perspektiv, for hvis det er dyrere at fylde brandstof på, så sker der jo det, som vi også ser det ske nu med bilfabrikanterne, så begynder man at interessere sig for, om man ikke kan lave nogle andre teknologier, sagde klima- og energiministeren. Vi kan i dag se, at Boeing går i samarbejde med DONG og med noget el-teknologi og sådan noget. Og vi kan næsten hver uge læse om, at der sker teknologiske forbedringer på fly-siden.

Klima- og energiministeren gjorde opmærksom på, at i IMO, som hun havde refereret til i sit første indlæg, har Danmark også fået opbakning til, at der skal laves et skibsregister med bestemte krav til nybyggede skibe osv. Så det er selvfølgelig vigtigt, at det hele har et perspektiv af, hvordan får vi stadig bedre teknologier, sagde hun og tilføjede, at en af måderne er enten at gøre det til en kvote og/eller at lave en afgift, der har det samme element, at når det er dyrt at bruge meget af noget, så begynder gode forretningsfolk at finde ud af, hvordan man kan udvikle nogle teknologier, der bruger mindre af det, der er dyrt.

Vedrørende Anne Grete Holmsgaards spørgsmål omkring bl.a. carbon-markedet sagde klima- og energiministeren, at det norske forslag stadig er på bordet, og at der er mange, der siger, at det kunne være en af måderne, det kunne være en af kilderne, og det vil så bare være en hjemmel, hvor det så er en eller anden procentdel af provenuet fra aktioneringen, der kommer ind. Klima- og energiministeren sagde, at hun ikke vidste, om det kunne flyve, men at hun kunne se, at når man snakker både om det norske og det mexicanske forslag ud af de 14 forskellige finansieringsforslag, eller hvor mange det nu er, er det nogle af dem, der har meget stor opmærksomhed.

Klima- og energiministeren sagde, at hun syntes, at hun havde svaret på dette her med, om Danmark presser på, at det gør vi.

Og på Lone Dybkjærs spørgsmål om, hvor nervøs er klima- og energiministeren var, svarede hun, at det selvfølgelig er et eksistentielt spørgsmål, som det nok vil tage lang tid at svare på.

Lone Dybkjær spurgte, om vi var nået langt nok?

Klima- og energiministeren svarede at hun syntes, at det er meget vigtigt, at verden snart rykker sig på finansieringen, for hun tror, at i det øjeblik, det sker – og det var derfor, hun havde nævnt Pittsburgh som en mulighed for at komme upfront med finansieringen – vil det have en psykologisk gavnlig virkning, fordi der så vil være nogle ulande, der siger: Okay det er ikke kun fugle på taget, nu kommer de dog i gang.

Klima- og energiministeren sagde, at hun derfor synes, at det er ret væsentligt, og at hun også ved, at de har sagt, at klimafinansieringen skal være et af emnerne ved G 20-mødet, der er indkaldt til den 24.-25. september. Som bekendt har verdens stats- og regeringschefer, når de skal snakke verdensøkonomi lige nu, af gode grunde også et par andre ting på dagsordenen, så det er jo egentlig en understregning af, hvor vigtigt det er at få dette her frem af busken, at det stadig væk holder sig på dagsordenen selv til det verdensøkonomiske topmøde i september 2009.

På Lone Dybkjærs spørgsmål om, hvad Europaudvalget ville få at vide, hvis de bare lukkede dørene, svarede klima- og energiministeren, at det, hun havde sagt indledningsvis, var, at der var grænser for, hvor detaljeret hun kunne svare, hvis de spurgte til, hvad det ene og det andet og det syvende land i EU sagde til det ene og det andet. Den slags kan jeg jo ikke sige i et åbent samråd, men det er såmænd ikke nogen opfordring til så at gøre det i et lukket, sagde hun og tilføjede, at de jo bl.a. har den udmærkede tradition – og også har vedtaget nogle datoer for det – at kredsen her bl.a. sammen med Miljøudvalget kommer over og får nogle meget grundige fortrolige briefinger ovre hos os i ministeriet. Den tradition står stadig ved magt, og der kan I jo få alt det at vide, I overhovedet måtte ønske.

På Hanne Agersnaps spørgsmål vedrørende Verdensbanken og CIF'en, svarede klima- og energiministeren, at den simpelt hen var etableret for, at der skal ske noget nu og her op til 2012. Og det er jo sådan set godt, at der dér er en institution, der gør noget for at få det sat i gang nu og her, sagde hun og tilføjede, at hun

altså også tror, at når man snakker med mange ulande, så er det jo ikke sådan, at de står og betakker sig for de penge, der kommer ad den vej.

Men det er klart, at hele den grundlæggende diskussion handler om mere end, hvor pengene ligger, der er også et element, der handler om, at ulandene kan være med til at bestemme, hvad de skal gå til, sagde klima- og energiministeren. Og der vil donor selvfølgelig sige: Vi skal vide, hvad de skal gå til. Og et andet element er jo, at ulandene vil sige: Ja, men hvis vi nu taler om vores fremtidige udvikling og vores reduktionsstrategier og vores low carbon growth strategier, så skal vi i hvert fald være med på, hvad det er for spilleregler, der gælder, altså: Hvor langt kan I se os i kortene og med hvad? Det er sådan set diskussionen mere end, det er diskussionen om den ene eller den anden etablerede institution.

Endelig er der jo også muligheden, at man kan modernisere nogle af de eksisterende institutioner, sagde klima- og energiministeren. Det er f.eks. en af de diskussioner, vi har omkring CIF'en. Der er utilfredshed med, hvordan den fungerer, men derfor behøver man ikke nødvendigvis at opfinde en ny institution, man kan bare modernisere den, man har på en måde, så den har større legitimitet hos ulandene, tilføjede hun.

Finansministeren indledte med at slå fast, at regeringen sammen med øvrige medlemslande i FN har tiltrådt og følger køreplanen frem mod COP 15 i København.

Det fremgår bl.a., sagde finansministeren, at der i forbindelse med et nyt klimaregime skal findes ny og additional finansiering. Regeringen – og det er især klima- og energiministeren – har også været en drivkraft i udarbejdelsen af diverse konklusionstekster i EU-regi, hvoraf det fremgår, at der skal tilvejebringes ny og additional finansiering. Konklusionerne fra Økofin henviser også til Miljørådskonklusionerne, og formålet med de henvisninger er at bringe sagen videre og ikke at gentage, hvad der er enighed om, tilføjede han.

Finansministeren sagde, at hans klare holdning er, at vi faktisk kommer et vigtigt skridt videre med konklusionerne fra juni, bl.a. med enighed om, at klimafinansiering skal baseres på en global byrdefordelingsnøgle, og hvilke principper EU mener, der skal gælde for en sådan fordelingsnøgle.

Finansministeren havde forstået det således, at spørgsmålet om nye og additional midler dækker over to hovedbekymringer.

For det første bekymringen om, hvordan vi sikrer tilstrækkelig vedvarende og forudsigelig klimafinansiering, og for det andet bekymringen for, hvorvidt klimafinansiering vil ske på bekostning af den fattigdomsorienterede udviklingsbistand.

Finansministeren sagde herefter følgende om de problemer og udfordringer, der relaterer sig hertil, og hvordan vi formentlig kan løse dem:

For det første skal vi være åbne overfor, at de finansieringsbidrag, der realistisk vil komme til at indgå i en klimaaftale i København, vil komme fra mange forskellige kilder og på mange forskellige måder.

Hvis vi opstiller nogle forventninger om, at nogle kilder er bedre end andre, risikerer vi at gøre det sværere at nå en aftale. Og det væsentlige må være, om vi kan skaffe tilstrækkelig finansiering og ikke, hvordan den kommer.

For det andet er vi i regeringen naturligvis meget bevidste om den helt legitime bekymring om, at klimafinansiering vil kunne ske på bekostning af den bredere orienterede fattigdomsbekæmpende udviklingsbistand.

Der er dog ikke nogen nødvendig modsætning mellem indsatsen for klima og indsatsen for fattigdomsbekæmpelse. Det er derfor vigtigt, at der arbejdes for at skabe synergi mellem indsatserne. Samtidig er vi nødt til at erkende, at vi ikke i klimaforhandlingerne kan løse spørgsmålet om den samlede internationale bistandsfinansiering, herunder alle udviklingslandenes krav og forventninger til ilandene.

For det tredje skal vi ikke opstille krav, som udelukker nogle lande fra at yde legitim klimafinansiering. De fleste lande er et godt stykke fra at leve op til målet om 0,7 pct. af BNP til udviklingsbistand. Vi skal ikke udelukke disse lande fra at yde klimafinansiering, fordi deres bidrag ikke samtidig lever fuldt op til målet på et andet område, nemlig bistand.

For det fjerde er det centralt, at der skabes synlighed om finansieringskilderne. Det kan ske ved en åben og gennemsigtig registrering af de finansielle overførsler, der vil give et godt grundlag for at vurdere indsatsen.

Finansministeren skitserede herefter, hvilke elementer vi arbejder med for at forsøge at finde en løsning på spørgsmålet om nye og additionelle midler.

En stor del af løsningen kan være enighed om en bredt dækkende global fordelingsnøgle for bidrag til at finansiere klimaindsatsen. En sådan fordelingsnøgle vil kunne bidrage til at sikre forudsigelighed i de finansieringsbidrag, som de enkelte lande vil skulle levere, og at alle føler, at de leverer en fair andel sammen med andre.

Fra dansk side arbejder vi endvidere aktivt for globale finansieringskilder som f.eks., at man internationalt lægger afgifter på carbonmarkedet, hvor provenuet fra sådanne afgifter helt eller delvist kan anvendes til finansiering af klimaindsatser i udviklingslandene. Også beskatning af udledning fra international skibs- og luftfart vil forhåbentlig kunne tilvejebringe sådan finansiering.

Vi skal imidlertid se i øjnene, at det ikke sikrer nye penge. Nye finansieringskilder sikrer jo ikke, at de betalende lande ikke samtidig skærer i deres udviklingsbistand. Den reelle bekymring er jo i virkeligheden kun delvis spørgsmålet om midler til klima, men i mindst lige så høj grad, om der sker en fortrængning af midler til fattigdomsbekæmpelse.

Derfor vil vi gøre, hvad vi kan, for at styrke de internationale forpligtelser, så vi undgår, at det sker. Vi vil arbejde for en stærk erklæring og ser gerne en stærkere politisk proces for at overvåge, at der ikke sker en fortrængning af fattigdomsorienteret bistand, sagde finansministeren og tilføjede, at han da også med tilfredshed har bemærket, at flere af de større lande har sagt det samme.

Så man kan sige, at det, vi forfølger, det er, som klima- og energiministeren sagde, at vi skal finde nogle praktiske løsninger, vi skal erkende, at Danmark i forbindelse med disse her forhandlinger har en særlig rolle og en særlig forpligtelse, at det skal administreres af dem, der er bedst til det.

Og - til Lone Dybkjær på spørgsmålet om, hvad det bedste er – sagde finansministeren, at det er, at vi finder en solid og god global fordelingsnøgle, der virker i praksis, og som har solid opbakning.

Bjarne Laustsen takkede for besvarelsen.

Bjarne Laustsen fandt, at det var fuldstændigt rigtigt, som man sagde i Vendsyssel, at man skulle investere i noget, hvis det kunne svare sig, og hvis det ikke kunne det, så skulle man ikke. Han tilføjede, at han syntes, at erfaringerne fra vores strategi i forhold til vindmøllerne, hvor man kørte på to sider, med at lægge afgift på og med at motivere til at stille vindmøller op ved at give et tilskud, havde vist sig at være en rigtig kombination.

Bjarne Laustsen sagde, at han havde svært ved at forestille sig, at man ved at lade de rige lande købe kvoter i Afrika, så de kunne fortsætte med at udlede CO₂, opnåede andet, end at det så pænt ud på papiret.

Bjarne Laustsen henviste i den forbindelse også til boligpakken. Her havde man efter hans opfattelse undladt at tage det rigtige skridt. Man havde ikke sagt, at man ville have miljø for pengene. Han mente, at hvis man var med til at hjælpe de virksomheder, der var på markedet ved at stille krav med hensyn til isolering, hensyntagen til sol, vind osv., så ville det også efterfølgende give effekt på eksportmarkederne.

Bjarne Laustsen sagde til finansministeren, at alle vidste, at man rundt omkring brugte afgiftssystemet til at finansiere velfærd, sundhed og andre ting, men at han gerne ville vide, om finansministeren kunne garantere, at det ville blive med nye penge, man finansierede den grønne fond, og at det ikke ville komme til at gå ud over den eksisterende velfærd. Bjarne Laustsen ville gerne vide, hvordan man kunne lave det kunstgreb. Han forstod, det var en svær øvelse for finansministeren at få finansloven til at hænge sammen, og at der alligevel skulle findes penge til dette projekt. Men hvordan ville man sikre, at det ikke gik ud over velfærden i Danmark, at man nu skulle prioritere dette område, spurgte Bjarne Laustsen.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun lige ville løbe de punkter igennem, som hun havde stillet spørgsmål om i første omgang.

Vedrørende spørgsmålet om, at midlerne skulle være additionelle, havde ministrene sagt, at det gik Danmark ind for. Men det havde tilsyneladende ikke haft en vægt, så det også var kommet med i topmødeerklæringerne i EU. I Økofins papirer blev der henvist til miljøministrenes møde i marts måned, men man skulle jo virkelig være med i de indforståedes kredse for helt at kunne gennemskue, at det var en henvisning til additionalitet, sagde Anne Grete Holmsgaard. Hun synes, at det var en svaghed, at det ikke stod der sort på hvidt, så man var forpligtet af det i hele EU-kredsen, og opfordrede derfor til, at Danmark blev ved med at arbejde for, at det kom til at stå der, fordi det var det, der gav troværdighed.

Vedrørende sammenblandingen med carbonmarkedet havde ministrene sagt, at der jo også var den norske model, hvor man sagde, at hvis man havde nogle udsliprettigheder, tog man en del af dem – det kunne være eksempelvis 10 pct. – og solgte dem, og så indgik det i den miksede finansiering. Når Anne Grete Holmsgaard mente, man skulle holde det adskilt, var det, fordi hun mente, at man jo ikke kunne bruge pengene to gange. De beløb, der var behov for her, måtte være penge, der kom oveni. Hvis man talte det med, som man købte kreditter for i ulandene, eksempelvis CDN, så havde man jo allerede fået retten til at slippe mere CO₂ ud for dem, og så hjalp det jo ikke noget, at man også talte de penge med som en finansiering af dette her. Det ville være rent snyd. Og det, hun gerne ville have ministrene til at forholde sig til, var, at det ikke blev talt med to gange.

Spørgsmålet omkring EU-budgettet havde ingen af ministrene besvaret, sagde Anne Grete Holmsgaard og tilføjede, at det kunne være, det var finansministeren, der skulle svare på det. Arbejdede Danmark for det, Holland havde foreslået, at dette her skulle være en budgetpost på EU's budget som en del af den miksede finansiering, spurgte hun.

Vedrørende sanktioner eller disciplin sagde Anne Grete Holmsgaard, at hvis man skaffede nogle af pengene fra carbon-markedet eller fra en bunker-fuel-afgift, så vidste man ikke helt, hvad der kom fra carbonmarkedet, men dog hvad der kom fra bunker-fuel. Og så var der den model, som var den hovedforetrukne i EU i øjeblikket, hvor man sagde, at man skal bidrage individuelt efter, hvad man har af BNP pr. indbygger, og efter, hvor stort et udslip man har. Hvis det skulle være en model, der gjaldt på globalt plan, hvor havde man så sikkerheden for, at landene rent faktisk slap disse penge, spurgte hun. Man havde jo lovet en masse i Rio, men pengene var bare aldrig kommet. Den model havde ulandene bare prøvet et par gange for meget, så der måtte også være en eller anden disciplin eller sanktionsmekanisme inde i det, sagde Anne Grete Holmsgaard og spurgte, om Danmarks arbejdede for det, og hvad det var for en mekanisme.

Spørgsmålet vedrørende institutionerne ville Anne Grete Holmsgaard ikke gå videre med.

På spørgsmålet om up-front havde miljø- og energiministeren nærmest svaret, at det ikke ville betyde noget som helst, men at det nærmest ville være lidt komisk, hvis Danmark kom med en håndfuld millioner, sagde Anne Grete Holmsgaard og gjorde opmærksom på, at der her ikke var tale om millioner, men om milliarder. Men hendes spørgsmål var, hvad de gjorde for, at der rent faktisk var nogle, der smed penge på bordet, herunder Danmark, ved eksempelvis G 20-mødet. Begge ministrene havde jo sagt, at vi var med både på MEF og G20 i øjeblikket, fordi vi skal være værtsland.

Klima- og energiministeren: Ikke på G 20.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun gik ud fra, at de havde en eller anden acces til det, men at de så kunne bruge MEF'en – de store økonomiers forum.

Anne Grete Holmsgaards spørgsmål var: Hvad gjorde ministrene for, at der rent faktisk kom et gennembrud, så der var nogle, der smed nogle penge på bordet. Hun mente, at det var det, der skulle til, og sagde, at alle løb rundt om alle, at der var 13 forskellige tal, at der kom flere og flere dokumenter, men at der bare ikke kom en krone, ikke en dollar, ikke en euro på bordet. Hovedproblemet var, at der ikke var nogen, der brød igennem – ud over det, Norge havde gjort forrige år med at smide 5 mia \$ til en skovfond – og det hastede som bare pokker, sagde Anne Grete Holmsgaard og tilføjede, at man da godt kunne være både formandsland og være med til at sige, at vi vil rent faktisk godt lægge nogle penge.

Hanne Agersnap fulgte op på det spørgsmål, Anne Grete Holmsgaard havde stillet vedrørende institutionerne, og sagde, at finansministeren vist ikke havde besvaret det, men at klima- og energiministeren, så vidt hun havde forstået det, havde sagt, at fordi man var værtsland, hørte man mere efter, hvad de andre sagde, og at der var lidt opblødning i diskussionerne om at acceptere forskellige eksisterende organisationer. Hanne Agersnap spurgte, hvordan det var med den strategi, om man, når man var værtsland, ikke kunne have en position på det område.

Klima- og energiministeren havde vedrørende de lande, der skulle modtage penge, sagt, at de også skulle have lidt magt over fordelingsmekanismer, synlighed og andre ting, sagde Hanne Agersnap og tilføjede, at man måske også kunne formulere det som nogle principper.

Hanne Agersnap ville gerne høre, hvordan diskussionerne indgik om, hvad der vil ske med CIF'en efter 2012.

Lone Dybkjær sagde, at hun havde forstået finansministeren sådan, at selv om et enkelt EU-land eller et andet land ikke var oppe på de 0,7 pct., så ville man ikke afvise at modtage bidrag fra dem, selv om det eventuelt måtte betyde, at de ikke kom videre i processen op mod de 0,7 pct., og spurgte, om det var en korrekt opfattelse.

Lone Dybkjær tilføjede, at hun gik ud fra, at også finansministeren mente, at det var uacceptabelt, hvis man eksempelvis gik fra 0,4 til 0,3 pct., fordi man på anden vis kom med et bidrag, og spurgte, om finansministeren ikke ville sige, at det var helt uacceptabelt, hvis det direkte blev taget fra udviklingsbistanden.

Lone Dybkjær syntes, at der var en lille åbning, da finansministeren snakkede om den danske ulandsbistand – og der skulle selvfølgelig være synergi, det troede hun var klogt i mange forskellige sammenhænge, at man skabte – og spurgte, om finansministeren ville garantere, at det danske bidrag ikke blev taget fra udviklingsbistanden.

Klima- og energiministeren sagde først til Bjarne Laustsen, at det sådan set var det samme, man gjorde i carbon tradesystemet, som man gjorde i hans parallel, altså med vindmøller, hvor man fik penge som en gulerod, og hvor der så var nogle mål om, at man skulle se at få dem sat op. I carbon tradesystemet sagde man, at der var en bestemt reduktionssti, og det var derfor, det var vigtigt, at de fik pengene i reduktionsmål, og at man så også kunne sætte en pris på carbon. Det var sådan set princippet, og det, der gennemsyrede hele forhandlingen, var så-

dan set spørgsmålet om, hvordan man fik det, at der både skulle være nogle mål og nogle midler.

Det nye nu var, at USA gik ind for carbon triade, og Australien kæmpede lige nu, som alle kunne se, imagepolitisk for at få det igennem i deres parlament, og der havde trods alt været en opblødning et par dage tidligere, sagde klima- og energiministeren. Først havde der om mandagen været krise, men så havde der været opblødning dagen før, og nu kunne det være, at de måske alligevel i løbet af efteråret fik et carbon trade system igennem. Canada havde meddelt, at de nu var ved at kigge lidt på sådan noget, og Japan havde også gjort det. Så selve princippet, som Bjarne Laustsen havde nævnt, var sådan set noget af kernen i forhandlingerne.

Til Anne Grete Holmsgaard sagde klima- og energiministeren, at man jo ikke kunne sige ret meget mere om det med DER-erklæringerne. Sådan som klima- og energiministeren havde forstået det, var det fuldstændigt almindeligt, at f.eks. DER refererede tilbage til, hvad ressortministrene havde formuleret i deres rådskonklusioner. Og så længe man refererede tilbage til det, var det altså således, at det var en del af politikken.

Sådan var det altså, når man talte med det svenske formandskab, og når man talte med alle mulige andre og skulle forberede, hvad man skulle gøre op til Pitts-burgh osv. Det var klart – det havde jo også ligget i Gordon Browns tale, hvor han talte om 100 mia. euro - at det var en implicit forudsætning, sagde klima- og energiministeren. Hun mente, at det stod der ret klart, og at det også var det, EU sagde, det der kom til udtryk fra EU-kommissionen, fra formandskabet og fra de enkelte EU-lande, når man sad i de forskellige fora, hvor man jo forsøgte at lægge så meget pres, man kunne, på andre, der skulle levere. Klima- og energiministeren mente, at det stod der, og at det stod der ret klart.

Anne Grete Holmsgaard havde et par pointer omkring det, der også fremgik af det norske forslag, og som sagt meget kort, var, at man ikke måtte tælle pengene med to gange, sagde klima- og energiministeren. Man kunne ikke først få dem med som nogle, der blev godskrevet ens egne klimaregnskaber, og bagefter som nogle, der havde været med til at finansiere noget i udviklingslandene. Det hedder double counting i forhandlingerne, og det er man overordentligt opmærksom på, sagde klima- og energiministeren og tilføjede, at det også var noget, EU havde været meget opmærksom på i nogle af de drøftelser, man havde haft med andre regioner – for nu at sige det sådan i et åbent samråd, indskød hun. EU var meget, meget opmærksom på det og sagde hele tiden: Pas nu på, det I foreslår dér, er double counting, og det går vi selvfølgelig ikke ind for.

Vedrørende spørgsmålet omkring det mexicanske forslag og de forskellige kriterier, for hvordan man fik sikkerhed for, at pengene kom, svarede klima- og energiministeren, at det jo lige præcis var det, der var vanskeligheden. Hun tilføjede, at hun ikke vidste, om Europaudvalget kunne huske, at Kina på et tidspunkt havde været ude at spørge, om man ikke bare kunne sige, at 1,5 eller 1 pct. af BNP skulle de og de lande så indbetale. Men der ville man jo lyn hurtigt risikere at en-

de i en 0,7 pct.-diskussion, som man havde haft om ulandsbistanden, hvor man kunne godt love det, men bagefter kom pengene bare ikke.

Derfor var man selvfølgelig overordentligt opmærksom på verifikationsmekanismerne, og en af de ting, der var kommet på bordet, var, om man eventuelt kunne tilbageholde kvoter. Det var bare for at vise, at der var meget stærk fokus på, at det nytter ikke, at vi bare – det var også det, finansministeren tidligere havde sagt – vedtager et eller andet og så bagefter ikke har sikkerhed for, at noget som helst bliver leveret. For så var det jo ikke bare et finansieringsspørgsmål, så var det et spørgsmål om, at man ikke kunne leve op til de forskellige mål, der i øvrigt blev vedtaget.

Omkring up-front-finansiering stod der i Økofins konklusioner, at det var en meget klar EU-position, at man nu skulle se at få denne her up-front-finansiering. På Anne Grete Holmsgaards spørgsmål, om hvad Danmark ville gøre for at sikre et gennembrud, svarede klima- og energiministeren, at hun mente, at når det var kommet så højt op på Økofins dagsorden, som det var, så skyldtes det bl.a. Danmark, der havde været meget aktiv for det.

Europaudvalget vidste også, at vi havde en meget aktiv mand på området, Per Cellesen, der ikke var med ved dette Europaudvalgsmøde. Han var en fuldstændigt central person, som skrev mange af papirerne, så Danmark var helt centralt med i den europæiske beslutningsproces, i det svenske formandskab, og vi havde meget tæt kontakt til USA osv., osv. Vi prøvede, hvor vi kunne, at lægge pres på, også ved, når man diskuterede reduktionsstier med forskellige, at sige, at finansieringen hørte med i den diskussion.

Vedrørende up-front tilføjede klima- og energiministeren, at hun også i de internationale medier, hun havde haft lejlighed til at komme til orde i løbet af de seneste uger, havde sagt: Brug nu Pittsburgh som en mulighed. Regeringen brugte altså alle de muligheder, den havde, og det, den især kunne, var jo, som hun tidligere havde sagt, også at presse på i EU, og hun havde også forstået, at Kommissionen i løbet af kort tid ville spille ud med nogle tanker på det område, fordi man da godt var klar over, at EU også havde et politisk problem i, at man ikke fik formuleret noget præcist. Når der ikke var andre, der gik i front, var det jo en naturlig opgave for EU, tilføjede hun.

Endelig besvarede klima- og energiministeren Hanne Agersnaps spørgsmål om, hvordan CIF'en indgik i den videre diskussion, at der i CIF'en var indarbejdet en sunset clause, altså at den pr. automatik udløb i 2012. Den havde altså fra starten været tænkt som noget, der skulle tage sig af perioden her fra 2008 til 2012, og derfor udløb den automatisk. Skulle den så at sige overleve, skulle den indgå i en større finansiel arkitektur, men den var fra sin fødsel tænkt til at have det korte liv.

Finansministeren svarede Anne Grete Holmsgaard, at regeringen arbejdede for, at det kom i EU's budget, og at det i øvrigt ville løse byrdefordelingen mellem EU-landene, da det så ville blive delt på den måde. Men man måtte nok sige, tilføjede finansministeren, at omverdenen ville nok forvente, at vi brugte samme fordelingsnøgle, som den man blev enige om lokalt.

Jo, vi pressede på, at det kom ind i EU's budget, gentog finansministeren og tilføjede, at vi jo prøvede at finde nogle praktiske løsninger på dette meget vanskelige spørgsmål. Og noget af det praktiske var jo altså, at når nogle skulle betale for noget, så skulle man også blive enige om, hvem der skulle beslutte, hvem der skulle bruge pengene, og til hvilke formål pengene skulle gå. Så det var et så kompliceret foretagende, der skulle etableres.

Finansministeren gentog det, han tidligere havde sagt, at ny finansiering skulle ikke være afhængig af, på hvilket niveau man lå, det kunne altså ikke kun være lande, der lå på 0,7 pct. i ulandsbistand og derover, der kunne komme med ny finansiering, for så ville der faktisk ikke være ret mange lande, der kunne bidrage til finansieringen. Så uanset på hvilket niveau, man lå, skulle man kunne komme med ny finansiering, der blev regnet med. Men det skulle selvfølgelig være ny finansiering, og det skulle så også sikres, at der blev en politisk forpligtelse til, at man ikke regnede noget med to gange, som klima- og energiministeren havde redegjort for.

For så vidt angik Danmark, havde vi jo afsat en klimapulje, sagde finansministeren, og det fremgik jo også helt klart af det, klima- og energiministeren tidligere havde redegjort for, at det var en pulje, der skulle stige til 500 mio. kr., og at det var nye penge, der var i den pulje.

Formanden konstaterede, at der ikke var nogen, der havde meldt sig til tredje runde, og takkede derfor de to ministre for at have stillet op til dette samråd.

Her sluttede den åbne del af Europaudvalgets møde.